

Mpox (maymun çiçeği virüsü) dođruluk kontrolü

Semptomlar, alınacak önlemler, hastalık şüphesi ve enfeksiyon onaylandığında zaman için gerekli bilgiler

Mayıs 2022 tarihinde Avusturya'da ilk Mpox (Daha önceki ismi "maymun çiçeği", İngilizce olarak "monkeypox") vakası görüldü. Salgın, DSÖ'nün "Public Health Emergency of International Concern" (PHEIC) olarak sınıflandırdığı küresel salgınla ilişkilendiriliyor.

Özellikle riskli temaslardan sonra rahatsızlıklarınız oluşursa, doktorunuza başvurun veya 1450 sağlık acil çağrısını arayın!

Mpox bildirilmesi zorunlu olan bir hastalıktır.

Neden maymun çiçeği virüsüne artık Mpox deniyor?

DSÖ, 28 Kasım 2022 tarihinde İngilizce ismi "Monkeypox" olan terimi, ırkçılıktan ve yaftalayıcı dilden uzak durmak için "Mpox" olarak değiştirmeyi önerdi. BMSGPK önerilere uyarak hastalığı Mpox olarak adlandırıyor. Geçiş döneminde Mpox (Maymun çiçeği) terimi kullanılıyor.

[DSÖ bildiriyle ilgili bağlantı](#)

Mpox nedir?

Mpox (İngilizce: mpox) Mpox virüsünün (MPXV) neden olduğu bulaşıcı bir hastalıktır.

Mpox nasıl bulaşır?

- Özellikle hasta kişilerin vücudundaki kızarıklıklar, kabarcıklar ve döküntülerle doğrudan yakın temasta bulunmakla, ör:
 - Öpüşme
 - Sarılma
 - Birbirine sokulma
 - Cinsel ilişki
- Kullanılmış nesnelere temas, ör.:
 - El havluları
 - Nevresimler
 - Giysi
 - Bulaşık
 - Seks oyuncakları
- Damlacık enfeksiyonu, ör.:
 - Arada kısa mesafeyle uzun süre sohbet etmek

Hasta kişilerle yakın temas kurulması durumunda (cinsel ilişki dahil) hastalığın bulaşma ihtimali yüksektir. Kabarcıkların içeriği son derece bulaşıcıdır.

Mpox hangi semptomlara neden olur?

Semptomlar hasta bir kişiyle temastan sonraki 5 ila 21 gün içinde görülür, ancak 2022 salgınında 2 ila 4 gün gibi kısa bir kuluçka döneminden sonra da görüldü.

- Başlangıçta genel hastalık semptomları görülebilir:
 - Ateş, titreme, bitkinlik
 - Ağrılar: Baş, sırt, kas
 - Şişmiş lenf düğümleri
- Ciltteki değişiklikler ayırt edici özelliştir:
 - Ciltte değişim: Lekeler, kabarcıklar, döküntüler
 - Tüm vücutta, ayrıca mukoza zarlarında görülebilmektedir ve yoğun ağrıya neden olabilir
 - Mevcut salgında sıklıkla genital veya anal bölgelerde
 - Sonrasında dökülen kabuklar oluşmaktadır

- Örnek resimlerin bağlantıları:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/monkeypox/images-monkeypox-lesions>

Tüm kabuklar dökülene ve ciltteki tüm değişiklikler düzeline kadar hastalığı bulaştırabilirsiniz (genelde 2-4 hafta boyunca).

Mpox ne kadar tehlikelidir?

- Normalde semptomlar birkaç hafta içine kendiliğinden geçmektedir. 2022 salgınındaki çoğu vaka hafif ve orta dereceliydi.
- İstisnai durumlarda ölümlerle bile sonlanabilen ağır hastalık seyirleri söz konusu olabilmektedir:
 - Ciltte ilave enfeksiyonlar
 - Kalp kası iltihabı
 - Beyin iltihabı
 - Akciğer enfeksiyonu
 - Kalıcı göz hasarına yol açan göz enfeksiyonu
- Aşağıdaki grupların Mpox hastalığını ağır geçirme riski yüksektir:
 - Yeni doğan bebekler ve çocuklar (7 yaş altı)
 - Hamileler
 - Bağışıklığı düşük olan insanlar

Mpox hastalığını nasıl önleyebilirim?

- Hijyene çok dikkat edin
- Hasta kişilerle yakın temas kurmayın
- Hasta kişilerin kullandığı nesnelere dokunmayın
- Sık sık değişen ve/veya tanımadığınız kişilerle seks ilişkilerinden kaçınin

Cinsel ilişkide prezervatifler yeterli bir koruma sağlamamaktadır. Yakın (cilt) temas (cinsel ilişki dahil), virüsün bulaşması için yeterlidir!

Mpox olduğumdan şüphelenmem durumunda ne yapmalıyım?

Kontrol listesi: Bu maddelerden biri veya birkaçı benim durumumla örtüşüyor mu?

- Rahatsızlığım var mı?
- Mpox hastalığı kanıtlanmış biriyle temasta bulundum mu?
- Son 21 gün içinde çok sayıda kişiyle yakın temas kurdum mu?
 - Buna cinsel beraberlik de dahil mi?
 - Özellikle de tanımadığım insanlarla?
- Mpox hastalığının olduğu bir ortamda bulundum mu?

Cevabınız evet ise:

- Daha fazla temastan katiyen kaçın ve hijyen kurallarına sıkıca uyun
- Doktorla veya 1450 sağlık çağrı hattıyla iletişime geçin
- Doktorla görüşün
 - Öncesinde telefonla geleceğinizi bildirin!

Mpox hastalığı olan bir kişiyle temasta bulundum. Ne yapmalıyım?

- Yakın temastan katiyen kaçının
 - Özellikle riskli gruplarla
- Hijyene dikkat edin
- 1450 sağlık çağrı hattıyla iletişime geçin
 - Şikayetleriniz, olası önceki çiçek aşılarınız ve hasta kişilerle son temasınız hakkındaki bilgileri önceden hazırlayın
- Temas eden kişiler temastan sonra da aşı olabilir, aşı temastan sonraki 4 gün içinde mümkün olduğunca erken yapılmalıdır ve en geç 14 gün içinde yapılması önerilir
 - Bununla ilgili daha fazla bilgiye yerel sağlık kurumundan ulaşabilirsiniz
- Şikayetlerinizin olması durumunda doktorla iletişim kurun

Mpox teşhisi koyulması durumunda ne yapmalıyım?

- Ciltteki lezyonlar iyileşene kadar, bireysel vakalarda trafik kısıtlamalarının yerine, resmi karantina:

- Bir doktor raporuyla ciltteki tüm farklılıkların iyileştiği onaylanmalıdır
- Diđer insanlarla her tür fiziki temastan katiyen kaçının
- Aynı evde birden fazla kişi yaşıyorsanız, kendi odanızda durmaya ve mümkünse kendinize ait tuvaletinizi ve banyonuzu kullanmaya dikkat edin
- Ev eşyalarını, el havlularını, nevresimleri başkalarıyla paylaşmayın
- Temas edilen kişileri sağlık kurumuna bildirin:
 - Son 21 gün boyunca (yakın) temaslar
 - Temas edilen kişiler, temastan sonra aşı olabilirler
- Tıbbi destek:
 - Sağlık durumunuzun kötüleşmesi durumunda 1450 sağlık çağrı hattı veya doktorla temas kurun

Resmi karantina sona erdikten sonra ne yapmalıyım?

- Kullandığınız yaşam alanını temizleyin ve dezenfekte edin
 - "Mpox (maymun çiçeği) (MPXV) virüsü enfeksiyonu teşhisinin koyulması durumunda hastalar ve hane halkı için son temizlik ve dezenfeksiyon önerileri" tam talimatlar sunmaktadır.
- Sonraki 12 hafta boyunca sadece korunmalı olarak cinsel ilişki yaşanmalıdır (prezervatif)

Nasıl Mpox aşısı olurum?

Avusturya'da Mpox virüsüne karşı sınırlı sayıda aşı mevcuttur. Aşağıdaki kişiler aşı olabilir:

- Önleyici aşı yüksek enfeksiyon riski taşıyan belirli sağlık çalışanlarının yanı sıra sık sık cinsel partner değiştiren, özellikle eşcinsel ilişkide bulunan erkekler gibi riskli davranışlar sergileyen kişiler aşı olabilir.
- Mpox hastası olan bir kişiyle temas durumunda da aşı temastan sonra yapılabilir: Temas eden kişi temastan sonra ideal durumda 4 gün içinde, en geç 14 gün içinde aşılanmalıdır ("temas sonrası aşı")

Nerede aşı olabilirim?

- Aşı işlemleri sağlık kurumları tarafından organize edilmektedir
- Hasta biriyle temas ettiyseniz veya risk grubundaysanız, yetkili yerel sağlık kurumunuza başvurun

Nerede test olabilirim?

- Mpox enfeksiyonundan şüpheleniliyorsa bir doktor tarafından durum netleştirilir
 - Öncesinde telefonla kayıt yapılması gerekmektedir [Ayrıca bkz.: Mpox olduğumdan şüphelenmem durumunda ne yapmalıyım?]

Mpox ile ilgili daha fazla bilgiyi nerede bulabilirim?

- Avusturya
 - [Mpox \(Maymun çiçeği\) \(sozialministerium.at\)](https://sozialministerium.at)
 - [Mpox \(Maymun çiçeği\) - AGES](#)
 - [Önyargı yerine bilgi – Maymun çiçeği – Aids Hilfe Wien](#)
- Avrupa
 - [Mpox \(Maymun çiçeği\) \(europa.eu\)](https://europa.eu)
 - [Joint ECDC-WHO Regional Office for Europe Mpox Surveillance Bulletin \(europa.eu\)](#)
 - [RKI - Enfeksiyon hastalıkları A-Z – Mpox/Maymun çiçeği](#)
 - [UK-Mpox \(monkeypox\): background information](#)
- Dünya çapında
 - [Mpox \(monkeypox\) outbreak 2022 - Global \(who.int\)](https://who.int)
 - [Mpox | Poxvirus | CDC](#)
- Doktorla iletişim
 - 1450
 - ["Doktor arama" \(aerztekammer.at\)](https://aerztekammer.at)